

Sygnatura akt XIII GC 1478/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Łódź, dnia 30 grudnia 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XIII Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Piotr Chańko

Protokolant: sekretarz sądowy Izabela Ćwiklińska

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2019 roku w Łodzi

na rozprawie sprawy z powództwa T. B.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w S.

o zapłatę

1. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz T. B. kwotę 1.453,90 zł (tysiąc czterysta pięćdziesiąt trzy złote i dziewięćdziesiąt groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3 lipca 2018 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od T. B. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w S. kwotę 556,72 zł (pięćset pięćdziesiąt sześć złotych i siedemdziesiąt dwa grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. nakazuje zwrócić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w S. kwotę 183 zł (sto osiemdziesiąt trzy złote) tytułem zwrotu niewykorzystanej zaliczki na wynagrodzenie biegłego.

Sygnatura akt XIII GC 1478/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 1 kwietnia 2019 roku powód T. B. wniósł o zapłatę od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S. kwoty 3.692,50 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3 lipca 2018 roku do dnia zapłaty. W uzasadnieniu powód wskazał, że wypożyczył poszkodowanej A. K. pojazd zastępczy na czas naprawy uszkodzonego pojazdu marki N. (...) na łączny okres 35 dni. Powód przyjął stawkę dobową w wysokości 130 zł netto, a zatem łączny koszt najmu wyniósł 5.596,50 zł brutto. Pozwany uznał okres najmu w wymiarze 21 dni za zasadny i wypłacił kwotę 1.904 zł, przy czym 2 dni zostały uwzględnione z zastosowaniem stawki w wysokości 135 zł brutto, zaś do pozostałych 19 dni zastosowano stawkę w kwocie 86 zł brutto, różnica stanowiła wartość przedmiotu sporu.

/pozew k. 4-8/

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zwrot kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwany zakwestionował zasadność wysokości stawki dziennej za najem, jak i uzasadniony czas najmu pojazdu zastępczego. Pozwany wskazał, że po otrzymaniu zgłoszenia szkody zaoferował poszkodowanej pojazd zastępczy w dniu zgłoszenia szkody (tj. 6 września 2017 roku) za niższą stawkę, a następnie wypłacił odszkodowanie za najem pojazdu przy zastosowaniu stawki z własnej oferty jako stawki niższej. Nadto pozwany wskazał, że poszkodowana pomimo takiej informacji nie renegecjowała zawartej dzień wcześniej umowy najmu z powodem, ani nie zrezygnowała z najmu pojazdu od powoda. W ocenie pozwanego nie powinien on zostać

obciążony konsekwencjami tego, że poszkodowana nie uwzględniła informacji pozwanej odnoszącej się do możliwości zorganizowania pojazdu zastępczego po niższej stawce.

/odpowiedź na pozew k. 30-34/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 września 2017 roku doszło do kolizji w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd marki N. (...) o nr rej. (...) należący do A. K.. Sprawca szkody ubezpieczony był w zakresie odpowiedzialności cywilnej w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń.

/okoliczności bezsporne/

Pojazd marki N. (...) o nr rej. (...) był jedynym dostępnym pojazdem poszkodowanej i nie miała możliwości zastąpienia go innym pojazdem. Poszkodowana wykorzystywała uszkodzony pojazd na użytek prywatny. Poszkodowana nie wykorzystywała uszkodzonego pojazdu do prowadzenia działalności gospodarczej i nie jest uprawniona do odliczenia podatku VAT. Poszkodowana oświadczyła, iż ubezpieczyciel nie oferował jej pojazdu zastępczego.

/oświadczenie k. 18/

W dniu 5 września 2017 roku poszkodowana zawarła z powodem umowę najmu pojazdu zastępczego marki F. (...) o nr rej. (...). Najem pojazdu trwał łącznie 35 dni, a jego zwrot nastąpił w dniu 13 października 2017 roku. Strony umowy najmu ustaliły dobową stawkę według cennika powoda na kwotę 130 zł netto, a łączny koszt najmu wyniósł 5.596,50 zł brutto. Tego samego dnia powód poinformował w wiadomości e-mail pozwanej o okoliczności rozpoczęcia przez poszkodowaną najmu pojazdu zastępczego.

/umowa k. 16, e-mail k. 20, faktura k. 21/

Powód w dniu 5 września 2017 roku zawarł z poszkodowaną umowę przelewu wierzytelności z tytułu najmu pojazdu zastępczego.

/umowa cesji k. 15/

Szkodę w imieniu poszkodowanej zgłosił serwis naprawczy drogą elektroniczną w dniu 6 września 2017 roku. Tego samego dnia na adres e-mail (...) została przesłana przez pozwaną informacja o możliwości organizacji bezgotówkowego najmu pojazdu zastępczego wraz z pokryciem jego kosztów. Według załączonego do wiadomości cennika stawka za dobę najmu pojazdu zastępczego w segmencie B wynosiła 86 zł brutto.

/e-mail k. 37-38, 39-40, zeznania T. T. k. 79v./

Zakład naprawczy podał pozwanemu adres e-mail do kontaktu. Poszkodowana udzieliła T. T. pełnomocnictwa w zakresie naprawy pojazdu, a następnie zbyła na jego rzecz wierzytelność z tytułu odszkodowania za uszkodzenie pojazdu.

/zeznania T. T. k. 79v./

Poszkodowana nie pamięta, aby warsztat lub wypożyczalnia poinformowały ją o możliwości najmu pojazdu zastępczego od pozwanej.

/zeznania A. K. k. 80/

Pismem z dnia 2 czerwca 2018 roku powód wezwał pozwanego do refundacji kosztów wynajmu pojazdu zastępczego.

/pismo k. 22/

Pojazd po szkodzie pozostawał niejezdny. Oględziny uszkodzonego pojazdu odbyły się w dniu 12 września 2019 roku. Informacja o przyjęciu odpowiedzialności za szkodę została wysłana przez pozwanego w dniu 19 września 2017 roku. Kolejnego dnia, tj. 20 września 2017 roku zamówiono części zamienne, które zostały dostarczone do zakładu naprawczego w dniu 26 września 2017 roku. Pojazd oczekiwał w kolejce na naprawę w warsztacie z uwagi na wykonywanie innych bieżących napraw. Naprawa uszkodzonego pojazdu została zakończona w dniu 10 października 2017 roku.

/historia naprawy k. 23-24, zeznania T. T. k. 79v./

Pozwany uznał swoją odpowiedzialność za szkodę z dnia 5 września 2017 roku i wypłacił kwotę 1.904 zł tytułem najmu pojazdu zastępczego. Pozwany dokonał weryfikacji dobowej stawki najmu do kwoty 86 zł brutto, uznając 2 dni po stawce 135 zł brutto oraz 19 dni po stawce 86 zł.

/decyzja k. 25-26/

Uzasadniony czas naprawy wynosi 21 dni kalendarzowych. Na czas ten składało się 9 dni potrzebnych na naprawę pojazdu (w tym 7 dni technologicznego czasu naprawy oraz 2 dni wolne od pracy) oraz 11 dni związanych z działaniami towarzystwa ubezpieczeniowego i czasem na organizację części zamiennych potrzebnych do naprawy pojazdu.

Przebieg naprawy pojazdu powinien wynikać z technologii producenta. Pojawiające się trudności m.in. kolejka na naprawę jest wynikiem zarządzania i planowania pracy tak więc w sposób oczywisty obciążają zakład naprawczy i nie mogą wpływać na zasadny czas najmu.

/opinia biegłego k. 96-104/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w części.

Zgodnie z treścią art. 509 §1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiałoby się to zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. W niniejszej sprawie legitymacja czynna powoda wynikała z faktu przeniesienia na niego przez poszkodowaną wierzytelności z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Podstawę odpowiedzialności pozwanego w niniejszej sprawie stanowi przepis art. 822 k.c. Stosownie do jego treści przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Warunki odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za szkodę komunikacyjną zostały doprecyzowane w treści ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 473 z późn. zm., dalej jako ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych). Zgodnie z treścią art. 34 ust. 1 powołanej ustawy z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Zgodnie z regulacją art. 36 ustawy, odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

Na gruncie niniejszej sprawy zasada odpowiedzialności pozwanego towarzystwa ubezpieczeń nie była kwestionowana. Sporna była natomiast wysokość koniecznej do naprawienia szkody. W świetle art. 361 k.c. stosowanego na mocy odesłania z art. 22 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W powyższych

granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Powołany przepis statuuje w polskim porządku prawnym zasadę pełnego odszkodowania za wyrządzoną szkodę, jednocześnie ograniczając wysokość odszkodowania do wysokości tej szkody.

W odniesieniu do pojęcia szkody wynikłej z wypadku komunikacyjnego w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje wydatki na najem pojazdu zastępczego (por. uchwałę składu 7 sędziów SN z dnia 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11, OSNC 2012 nr 3, poz. 28). Poszkodowany nie ma obowiązku poszukiwania najtańszej oferty na rynku. Cięży na nim obowiązek współdziałania z wierzycielem przy wykonaniu przez niego zobowiązania zgodnie z treścią tego zobowiązania i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje – także w sposób odpowiadający tym zwyczajom (art. 354 k.c.). W przeciwnym razie naraża się na zarzut przyczynienia się do zwiększenia rozmiarów szkody (art. 362 k.c.).

Na gruncie niniejszej sprawy o wysokości szkody rozumianej jako koszt najmu pojazdu zastępczego decydowały dwa czynniki - czas najmu pojazdu zastępczego oraz wysokość dobowej stawki czynszu najmu. Na wstępie należy zaznaczyć, że poszkodowana korzystała z najmu pojazdu zastępczego przez okres 35 dni po stawce dziennej 130 zł netto (tj. 159,90 zł brutto). Poszkodowana jak wskazała w oświadczeniu nie miała innego pojazdu, którym mogłaby zastąpić uszkodzony pojazd w dacie zdarzenia, a pojazd zastępczy był jej niezbędny na użytek prywatny.

W pierwszej kolejności należało się odnieść do okresu najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowaną tj. okresu 35 dni. W ocenie powoda najem ten był zasadny przez cały ww. okres. Pozwany wypłacił natomiast odszkodowanie za najem przez okres 21 dni. Jak wynika z opinii biegłego sądowego uzasadniony czas naprawy uszkodzonego pojazdu po doliczeniu dodatkowych dni wolnych wyniósł 9 dni (7 dni technologicznego czasu naprawy i 2 dni wolne od pracy). Podkreślić jednak należy, że czas ten nie obejmuje okresów związanych z działaniami towarzystwa ubezpieczeniowego i czasu na organizację części zamiennych potrzebnych do naprawy pojazdu. Sąd przyjął za biegłym, iż okres ten wynosi w niniejszej sprawie 11 dni. Z uwagi na fakt, iż poszkodowana oddała uszkodzony pojazd do naprawy w dniu szkody najem pojazdu zastępczego był zasadny w okresie 21 dni kalendarzowym, tj. w okresie od 5 września 2017 roku do 26 września 2017 roku.

Jeśli chodzi o sporną stawkę czynszu powód przyjął dobową stawkę 130 zł netto za najem pojazdu. Pozwany zakwestionował koszt najmu pojazdu zastępczego, powołując się na przedstawioną w toku likwidacji szkody propozycję wynajęcia pojazdu zastępczego przez podmiot z nim współpracujący. Z dokumentów złożonych do akt sprawy wynika, że w dniu 6 września 2019 roku wysłano informację o możliwości wynajęcia pojazdu zastępczego za pośrednictwem pozwanego nie na adres e-mail poszkodowanej, czy powoda, lecz do zakładu naprawczego. Podkreślenia również wymaga, że sam fakt nadania wiadomości e-mail nie dowodzi, że została ona skutecznie dostarczona oraz odebrana. Jak zeznał T. T. - prowadzący zakład naprawczy, któremu poszkodowana zleciła naprawę uszkodzonego pojazdu - nie pamięta, czy otrzymał taką wiadomość. Poza tym T. T. uprawniony był jedynie do dochodzenia roszczeń w zakresie szkody w pojeździe, holowania i parkowania, a tym samym jedynie w tym zakresie był upoważniony do uzyskiwania informacji o szkodzie w pojeździe poszkodowanej. Prowadzący zakład naprawczy nie był zatem osobą uprawnioną do otrzymania propozycji zorganizowania najmu pojazdu zastępczego. Nadto wskazać należy, iż powód jako uprawniony do kontaktu w zakresie najmu pojazdu zastępczego zwrócił się do pozwanego z informacją o realizowaniu dla pozwanej najmu pojazdu zastępczego. Jednakże kontakt ze strony pozwanego nie nastąpił w sprawie do końca okresu likwidacji szkody. Okoliczność taka bowiem nie została wykazana w niniejszej sprawie. Zauważyć również należy, że do akt sprawy załączony został protokół szkody (k. 43-45), w którym wskazane zostały ceny najmu pojazdów zastępczych w poszczególnych klasach, jednak protokół ten nie został opatrzony podpisem poszkodowanej, a więc nie można wywodzić, że poszkodowana się z nim zapoznała.

Całokształt przywołanych wyżej okoliczności doprowadził Sąd do przekonania, że propozycja pozwanego pośredniczenia w najmie pojazdu zastępczego nie dotarła do poszkodowanej, ani też do powoda. Nie zapoznali się więc z warunkami najmu pozwanego, zatem nie mieli możliwości dokonania porównania ich do warunków zaproponowanych przez powoda. Poszkodowana nie miała również możliwości zmiany auta zastępczego na proponowane przez pozwanego, skoro nie udzielono jej, ani działającemu w jej imieniu powodowi informacji o możliwości organizacji pojazdu zastępczego.

W ocenie Sądu pozwany nie zdołał wykazać braku współdziałania wierzyciela z dłużnikiem w procesie naprawienia szkody. W konsekwencji, Sąd nie dysponował żadnymi przesłankami, żeby kwestionować wysokość dobowej stawki czynszu najmu pojazdu zastępczego. Pozwany oparł swe stanowisko w przedmiocie wysokości stawki najmu na zarzucie nieskorzystania przez poszkodowaną ze złożonej jej propozycji najmu. Sąd z uwagi na brak wykazania przez pozwanego, że stawka ta nie była stawką rynkową, uznał, iż stawka ta mieści się w zakresie stawek najmu pojazdów z segmentu pojazdu najętego występujących na lokalnym rynku. Wziąwszy pod uwagę, że stawka ta jest stosowana przez powoda, a jej rynkowy charakter nie został skutecznie zakwestionowany przez pozwanego, przyjęto stawkę wskazaną w umowie między powodem i poszkodowaną.

Kierując się przedstawionymi motywami sąd zasądził od strony pozwanej kwotę 1.453,90 zł stanowiącą różnicę między kwotą należnego odszkodowania (iloczyn 21 dni i stawki 159,90 zł = 3.357,90 zł) a kwotą odszkodowania wypłaconego przez pozwanego (1.904 zł).

O ustawowych odsetkach za opóźnienie orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w związku z art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 z późn zm.).

O obowiązku zwrotu kosztów procesu Sąd orzekł w punkcie 3. wyroku w oparciu o wyrażoną w art. 100 k.p.c. zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu. Powód wygrał sprawę w 39,37%, zaś pozwany w 60,63%. Koszty procesu łącznie wyniosły 2.736 zł. Koszty poniesione przez powoda wynosiły 1.102 zł (opłata od pozwu, koszty zastępstwa procesowego, opłata skarbową), zaś koszty poniesione przez pozwanego wyniosły 1.634 zł (koszty zastępstwa procesowego, opłata skarbową i wydatki na opinię biegłego). Mając na uwadze relację stopnia wygranej do wysokości poniesionych kosztów przez każdą ze stron Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 556,72 zł w pkt 3 wyroku.

W oparciu o treść przepisu art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2019 r., poz. 785), sąd nakazał zwrócić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi na rzecz pozwanego kwotę 183 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki na wynagrodzenie biegłego (pkt 4).

ZARZĄDZENIE

(...)

16 stycznia 2020 roku